

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15 02 20 21 р.

м. Київ

№ 194

Про затвердження Рекомендацій щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року

Відповідно до підпункту 83¹ пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), Указу Президента України від 09 лютого 2016 року № 42/2016 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», постанови Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2020 року № 1089 «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року» та з метою забезпечення учасників освітнього процесу закладів загальної середньої освіти та закладів професійної (професійно-технічної) освіти оздоровчою руховою активністю, фізичним вихованням і спортом для всебічного гармонійного розвитку та підтримки здоров'я, як найвищої соціальної цінності в державі, виявлення резервних можливостей організму

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року, що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рогову В.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України від « 15 » 02 2021 № 194

РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо стратегічного розвитку фізичного виховання
та спортивної підготовки учнівської молоді на період до 2025 року

І. Загальні положення

Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки учнівської молоді на період до 2025 року (далі – Рекомендації) розроблені відповідно до Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», схваленої Указом Президента України від 9 лютого 2016 року № 42/2016, Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2020 року, постанови Верховної Ради України від 19 жовтня 2016 року «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади», Указу Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 «Про національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2017 р. № 115 (зі змінами), інших нормативно-правових актів з метою вдосконалення та модернізації форм мотивації і залучення учнів до регулярних занять фізичною культурою і спортом.

Основою Рекомендацій стали практичний досвід діяльності Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України (далі – КФВС МОН) в галузі фізичної культури і спорту, участь збірної команди учнів України у змаганнях Всесвітніх Гімназіад та чемпіонатів світу серед учнів, проведення Гімназіад України, всеукраїнських ігор з видів спорту серед учнів, чемпіонатів України з видів спорту серед учнів, всеукраїнських спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів «Cool Games», «Challenge Fest», «Beach Games», «Combat Games» тощо, співпраця із Громадською організацією «Українська федерація учнівського спорту» (далі – УФУС), що є єдиним офіційним представником України в Міжнародній федерації учнівського спорту «The International School Sport Federation» (далі – ISF), закладами загальної середньої (далі – ЗЗСО), професійної (професійно-технічної) (далі – ЗП(ПТ)О), позашкільної освіти (далі – заклади освіти), спортивною громадськістю в Україні та за її межами.

Основними видами фізичного виховання у закладах освіти є уроки фізичної культури, що спрямовані на розвиток здоров'язбережувальної компетентності, стійкої мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом, та інші види заняття з фізичного виховання та спортивної підготовки, які спрямовані на підвищення рівня рухової

активності, удосконалення життєво необхідних умінь та навичок, вмінь використовувати їх у навчальній та повсякденній діяльності, розширення функціональних можливостей організму учнів шляхом цілеспрямованого розвитку природних здібностей, основних фізичних якостей, залучення до фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Фізичне виховання у закладах освіти сприяє збереженню і зміцненню здоров'я; забезпечує організацію змістовного дозвілля учнівської молоді, збільшення кількості та якості рухової активності, можливість виступів у всеукраїнських та міжнародних фізкультурно-оздоровчих заходах серед учнів та інших видах рухової активності популярних серед молоді.

Спортивна підготовка в закладах освіти сприяє вихованню фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей учнів; забезпечує вдосконалення спортивної майстерності учнів, можливість виступів у всеукраїнських та міжнародних змаганнях серед учнів з видів спорту; спілкування учнів з однолітками в Україні та за її межами; надає можливості для самореалізації та особистісного зростання для учнів всіх закладів освіти.

II. Аналіз сучасного стану розвитку фізичної культури та спортивної підготовки в закладах освіти України

Суспільство занепокоєне тенденцією зниження рухової активності молоді та погіршення стану її здоров'я. Ця проблематика змушує Міністерство освіти і науки України, КФВС МОН, УФУС, заклади освіти, громадські об'єднання, інші зацікавлені сторони постійно шукати нові способи для мотивації молоді до занять фізичною культурою та спортивною підготовкою, створення нових форм спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів.

Починаючи з 2017 року головним показником системи контролю за станом фізичного розвитку та здоров'я населення України є щорічне оцінювання фізичної підготовленості населення, що проводиться відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2015 року № 1045 (зі змінами) «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України».

У 2018/2019 навчальному році оцінювання фізичної підготовленості серед учнівської молоді (далі – Оцінювання) проведено у 15066 ЗЗСО та ЗП(ПТ)О. З них допущено до Оцінювання 50,9 % учнів. За результатами Оцінювання, відповідний рівень стану фізичної підготовленості мають:

- високий – 15,2 %;
- достатній – 19,7 %;
- середній – 12,3 %;
- низький – 3,7 %;
- недопущено до оцінювання – 49,1 %.

Отже 65,1% учнів у 2018/2019 навчальному році мали недостатній рівень фізичної підготовленості.

Протягом 2019/2020 навчального року спостерігалось зниження рухової активності молоді. У 2020 році ситуація ускладнилась через введення

карантинних заходів спричинених значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Така ситуація вимагає кардинальних змін та модернізації підходів до розвитку та популяризації фізичної культури учнів та учнівського спорту.

Міністерство освіти і науки України, КФВС МОН спільно з УФУС та заклади освіти вживають заходи з:

- впровадження інноваційних підходів до проведення уроків фізичної культури в закладах освіти;
- збільшення рухової активності учнів, залучення їх до систематичних занять фізичною культурою та спортом;
- пошук ефективних методів онлайн залучення до рухової активності, в тому числі в умовах карантину;
- залучення учнів до участі у спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходах всеукраїнського та міжнародного рівнів;
- впровадження методів поєднання рухової активності з комп'ютерними іграми.

III. Мета та основні завдання

Метою Рекомендацій є визначення пріоритетних напрямків діяльності та розроблення механізмів для:

- створення умов до оздоровчої рухової активності та популяризація здорового способу життя;
- забезпечення доступності спорту для учнівської молоді;
- формування ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я, спортивних і духовних досягнень, гуманістичних цінностей і патріотичних почуттів;
- формування позитивного іміджу держави у світовому співтоваристві.

Основні завдання для досягнення мети.

1. У напрямі фізичного виховання

Проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості учнівської молоді України.

Модернізація в закладах освіти системи фізичного виховання, органічне поєднання її з іншими компонентами здорового способу життя.

Вдосконалення навчальної програми з фізичної культури відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти».

Проведення уроків з фізичної культури з використанням інноваційних підходів і варіативних модулів (зокрема відеоматеріалів «Cool Games», «Challenge Fest» та «Cool Race»).

Організація та проведення сучасних фізкультурно-оздоровчих заходів з інноваційним підходом, спрямованих на популяризацію здорового способу життя та рухової активності з використанням сучасних видів рухових активностей, зокрема естафет, рухливих та спортивних ігор в онлайн форматі

(флешмобів, челенджів фестивалів, подолання смуг штучних перешкод тощо), а також тих, що поєднують рухову активність з комп'ютерними іграми.

Забезпечення інклюзивного навчання та принципу інклюзивності в галузі фізичної культури. Організація занять з учнівською молоддю спеціальних медичних груп.

Широке залучення всіх учасників освітнього процесу і громадськості до участі у фізкультурно-оздоровчих заходах.

Забезпечення рухової активності серед учнівської молоді на рівні не нижчому ніж визначеному Глобальними рекомендаціями щодо фізичної активності для здоров'я Всесвітньої організації охорони здоров'я.

2. У напрямі спортивної підготовки

Створення та забезпечення роботи у закладах освіти гуртків, секцій та спортивних клубів.

Розроблення та реалізація комплексних заходів з посилення мотивації керівництва закладів освіти, спортивних федерацій та спортивних клубів до розвитку учнівського спорту.

Забезпечення підготовки та участі учнів у зимових та літніх Гімназіадах України, учнівських лігах, чемпіонатах України серед учнів, зимових та літніх Всесвітніх Гімназіадах, чемпіонатах світу серед учнів, інших комплексних всеукраїнських і міжнародних спортивних заходах з видів спорту.

3. У інформаційному напрямі

Розроблення нової моделі мотивації учнівської молоді до здорового способу життя, занять фізичною культурою та спортом, відповідно до реалій сучасного українського суспільства.

Поширення інформації про олімпійські цінності (досконалість, дружба, солідарність).

Розповсюдження інформації про речовини шкідливі для здоров'я та які сприяють виникненню стійкої залежності, заборонені для використання згідно з вимогами Всесвітнього антидопінгового агентства.

Забезпечення широкого висвітлення заходів з реалізації Рекомендацій у засобах масової інформації, розміщення соціальної реклами щодо переваг оздоровчої рухової активності.

Залучення до участі у заходах з популяризації фізичного виховання та спорту популярних діячів спорту, шоу-бізнесу, політичних та громадських діячів, інших зацікавлених осіб.

4. У організаційно-структурному напрямі

Забезпечення співпраці Міністерства освіти і науки України з центральними органами виконавчої влади, КФВС МОН та його відокремленими підрозділами (філіями), УФУС та її структурними підрозділами, закладами освіти, Національним олімпійським комітетом України та його регіональними відділеннями, Спортивним комітетом

України, Національним антидопінговим центром України, науковими та науково-дослідними установами, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, федераціями з видів спорту, спортивними клубами, громадськими об'єднаннями, представниками бізнесу та іншими суб'єктами фізичної культури і спорту.

5. У напрямі матеріально-технічного та фінансового забезпечення

Модернізація матеріально-технічної бази для занять фізичною культурою в закладах освіти, проведення реконструкцій існуючих спортивних споруд, забезпечення їх ефективного функціонування.

Підтримка та сприяння у проведенні заходів спрямованих на розвиток фізичної культури і спортивної підготовки серед учнівської молоді.

Відзначення закладів освіти та їх педагогічних працівників за розвиток фізичної культури і спортивної підготовки серед учнівської молоді.

Створення програм фінансування фізичного виховання та спортивної підготовки учнів за рахунок бюджетів різного рівня.

6. У напрямі науково-методичного забезпечення

Підвищення цифрової компетентності фахівців галузі фізичного виховання та спорту закладів освіти, їх навичок володіння інформаційно-комунікативними та цифровими технологіями.

Створення інтернет-інструментів для забезпечення потреб розвитку та діяльності галузі фізичного виховання та спорту (спрощення реєстрації в змаганнях, доступу до навчально-тренувальних методичних рекомендацій, формування звітностей тощо).

Удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних та інших працівників у галузі фізичного виховання.

Розроблення методичних рекомендацій з проведення уроків фізичної культури та фізкультурно-оздоровчих заходів з інноваційними підходами, з фізичної культури в домашніх умовах під час карантину та інших умов, що обмежують використання спортивних залів закладів освіти, спортивних клубів та майданчиків.

7. У напрямі медичного забезпечення

Створення умов для проведення в закладах освіти занять з лікувальної фізичної культури.

Удосконалення медико-педагогічного контролю за учнями під час занять фізичною культурою та спортивною підготовкою.

IV. Очікувані результати

В результаті здійснення заходів зазначених у Рекомендаціях очікується:

- створення нової моделі мотивації учнівської молоді до занять фізичною культурою та спортом;
- створення сучасної інфраструктури для розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки учнівської молоді;

- збільшення кількості залученої учнівської молоді до занять фізичною культурою та спортом;
- покращення показників стану фізичної підготовленості учнівської молоді;
- здобуття учнівською молоддю здатності і бажання дотримуватись здорового способу життя;
- набуття навичок здорового способу життя як складової збереження і зміцнення здоров'я та успішної соціалізації;
- створення цілісної системи виявлення здібної учнівської молоді та забезпечення умов для розвитку, виступів на всеукраїнських та міжнародних змаганнях, гідне представлення держави у міжнародному співтоваристві.

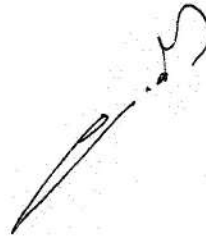
V. Організаційне та фінансове забезпечення реалізації

Організаційне забезпечення реалізації Рекомендацій здійснюватиметься шляхом розроблення та прийняття в установленому порядку плану заходів, спрямованих на реалізацію їх положень, та їх виконання, проведення моніторингу стану виконання.

Фінансове забезпечення реалізації Рекомендацій здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, грантів та інших джерел не заборонених законодавством.

Здійснення фінансової підтримки відповідно до законодавства надасть змогу забезпечити фізкультурно-оздоровчу рухову активність, покращення спортивних показників серед учнівської молоді в Україні та реалізація головних завдань Рекомендацій.

Голова Комітету з фізичного
виховання та спорту Міністерства
освіти і науки України

Вадим СТЕЦЕНКО